

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

NYILVTER PÉLTISORA 50 FILLÉR.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyilvter:
STRAUSZ SÁNDOR.

A kisdodóvoda államosítása.

Már multkor megemlékeztünk arról a tervről, mely városunk területén nem kevesebb, mint három óvodát állít be a magyar kultúra perspektívájába. Az ugyanis a terv, — mely azonban már évek óta kísért — hogy az egyesületi óvoda államosíttassék s ezenkívül még két óvoda állíttassék fel általában a város területén: egyik magában a belvárosban, a másik a külső községekben — Pusztafa tőzsomszédságában.

A város közönsége, amennyire óhajtja ezeknek az óvodáknak a felállítását, annyira érdeklődik az természetesen, hogy minél előbb jusson hozzájuk — hogy ezek vagy teljesen a város hozzájárulása nélkül, vagy csak mérsékelt kötelezettségekkel állíttassanak be a csáktornyai tanintézetek komplexumába.

A kormány is kétféle szempontból mérlegeli a csáktornyai óvodák ügyét. Egyrészt át van hatva a nagy fontosságtól, mely a kisdodóvoda felállítását Csáktornyan nemzeti szempontból égető szükségletté, majdnem országos érdeké teszi; másrészt nagyon is mérlegeli a költségeket, melyekkel két ily új óvodának az országos költségvetés keretében való felállítását az ország pénztárát terhelni.

Érthető tehát, hogy az ütköző pontok eltüntetése, a nehézségek szanálása s így az érdekek összeegyeztetése nem csekély körültekintéssel s fáradsággal jár.

A tornyosuló akadályok közepette azonban igazán szerencse, hogy mindkét tárgyaló fél át van hatva a kérdés nagyfontosságától s attól a komoly meggyőződéstől, hogy az óvodák felállítását Csáktornyan tovább már nem halasztható.

Innen van az, hogy a kormány az óvodák felállításához csak a város «segítségét» kéri s ezért csak mérsékelt feltételeket állít; másfelől a város közönsége sem zárkózik el a nagyobb terhek elől sem, hogy régen lápiált ideálját megvalósítsa.

Ennek a meggyőződésnek már is az az eredménye, hogy alapos kiltás van rá, hogy az óvodák a kormány által stipulált feltételek alapján a városban szerveztessenek.

A multkor hírt adtunk arról, hogy a képviselőtestület az építkezéssel hallani sem akar, mert újabb terhek átvételétől fél; most meg úgy áll a dolog, hogy a képviselőtestület kebeléből kiküldött bizottság, számítások alapján rájött, hogy a kormány feltételei nagyon is kulánsak s a város közönségére nézve annyira előnyösek, hogy helyrehozhatatlan mulasztást követne el a város közönsége, ha a rideg visszautasítás álláspontjára helyezkedve, ezzel a saját érdekei ellenére, ha nem is lehetetlenné tenné az óvodák felállítását, de legalább is a messze távolba tolná ki az óvodák szaporítását.

Most azonban a bizottság számításai alapján reméljük, hogy a város nem a miniszteriumra bízza az óvodák felépítését, hanem maga veszi a kezébe s így a maga részére előnyösebben s hamarabb is megvalósíthatja azokat.

Mert minő feltételeket szab a kormány a városnak az államosítás, illetőleg az új óvodák felállítását alkalmából? A maga részéről a személyzet fizetését, az óvodák felszerelését, a fűtést s az óvodák esetleges fejlesztését vállalja. Ezzel szemben a régi épület átadását s felszerelését követeli; majd azt kívánja, hogy az új óvodák elhelyezéséről, illetőleg az új óvodák építéséről, az épületek fenntartásáról s a nyári nagy takarításról a város gondoskodjék s a tűzkár elleni biztosítás és az óvónok nyugdíj járulékaikat a terheit is a város viselje. S hogy ezeket a terheket megkönnyítse, átengedi a városnak felhasználás végett az óvodagyűlést 6000 K. alapvagyonát s felhasználhatni engedi az államosítás alkalmával minden esetben kivetendő 3%, pótdadót, mely ez idő szerint 2160 K-t tesz ki Csáktornyan.

A városnak tehát, ha a 6000 K-hoz hozzá s nyúl, közel 2200 K. áll évenként rendelkezésére, melyből az építés költségeit fedezheti. Hiszen a bizottság számítása szerint ez az összeg egy 42000 K-ás tőke évi kamatainak felel meg. Ebből az összegből pedig Csáktornyan két új óvodát fel lehet építeni.

A város hozzá se nyúl a 6000 K. készpénzhez s a miniszterium feltételeinek megfelel. Felépíti a két óvodát a város közönségére fillérenként kivett adóból, melyre mint közvagyonra valamelyik banktól kölcsönt felvehet. A 6000 K. kamataiból az apró járulékok fedezete kerül ki. Telik belőle a nagy takarításra, tűzkár elleni biztosításra, a nyugdíjjárulékra, az épület jókarban tartására; s tetejébe megmarad még a városnak az a 400, illetőleg 600 K., melyet évenként szintén kész volt az állam rendelkezésére bocsátani, csak hogy az építést a maga vállairól levegye.

A bizottság elvégezte a dolgát, feltárta a dolog alapos megvilágításával a helyzetet s kimutatta, hogy a várostól a kormány az előrebocsátott feltételek mellett lehetőséget nem kíván. Most tisztán a város képviselőtestületétől tüss, hogy az államosítás ez alapon belemenjen. Anyagi áldozataiba nem kerül. A pótdadó, mit az óvodák létesítéséből kifolyólag a város lakosságára kivetnek, ki nem kerülhet. Nem menekül meg előle a város akkor sem, ha az állam maga építte. S ha a pótdadót ki vetik, voltaképen nem is új teher lesz az; mert felszabadul általa a 4 K. tagságdíj, melyet a polgárság ideálisan gondolkodó része az egyesületi óvoda fennállása óta évenként

eddig önként fizetett s a 401—2 K. tandíj, melyet gyermekeik után a szülők havonként fizettek.

A pótdadó meg fogja szüntetni ezeket a közös ördekében hozott, nagyobbbrészt önkéntes terheket s általánossá teszi majd a hozzájárulást annak a ügynek a szolgáltatásban, melynek támogatása elől senki el nem zárkozhatik.

Azt hisszük, hogy ennek szem előtt való tartásával mi sem állja útját az óvodák államosításának, különösen akkor, ha tudjuk, hogy az állam építkezésekre csak a legkritikább esetekben megy bele s ha felfogjuk azt az óriási kihatást, mit már a közel jövőben is a magyarosodást illetőleg érezni fogunk, különösen a külső községekben, első sorban pedig Pusztafán, ahol a magyarosodás tekintetében eddig a legparányibb kísérlet sem történt.

Ragadja meg Pusztafa az első alkalmat, melyet a kedvező körülmények neki most nyújtanak. Kulturális fejlődésének az alapját rakja le most, amikor a külső óvoda létesítéséhez a maga csekély áldozatait is meghozza. Ne tekintse a külső óvoda felállítását Csáktornya ügyének. Itt Csáktornya nem segítséget kér Pusztafától, hogy a maga gyermekeinek beovodáztatásán Buzáson és Battyánban lehetővé tegye, hanem alkalmat akar adni Pusztafának is, hogy az ő gyermekeit is ebbe az óvodába járassa.

S Pusztafa részéről ez a hozzájárulás az első áldozat lesz a kultúra és magyarosodás oltárára. Gyermekeit eddig ügyis Csáktornyára küldte az elemi iskolába anélkül, hogy az iskola fenntartási költségeihez hozzájárult volna; gyermekei most is a tanítóképző-intézet gyakorló iskolájában ingyenes oktatásban részesülnek; a második gyakorló iskola is csak azért áll fenn, mert a pusztafai gyermekeknek nincs hová iskolába járniok. Ennek fejében ne zárkózzék el a község legalább most ne, amikor első ízben kérnek tőle rekompenzációt, de most is azzal az előnnyel, hogy az ő kisdedei az új óvodában felügyelet alatt hazafias nevelésben részesühessenek.

Ne tekintse tehát az új óvodát Csáktornya óvodájának, hanem bocsássa a kért telket az állam rendelkezésére. Ha ezt Pusztafa megteszi, jól felfogott érdeklődésében cselekszik, mert az óvoda első következménye az elemi iskola felállítását lesz. Az első tagozat után csakhamar a második következik, mert természetes szervi kapcsolatban vannak.

Adja a magyarok Istene, hogy a kisdodóvók felállításának tengeri kigyója a napi-rendről valahára lekerüljön s mi nemsokára abban az eredményben gyönyörködhesünk mit a három óvoda a magyar kultúra szolgálatában produkálni fog!

Tapasztalatok a magyar nyelv tanítása körül.

Ha megkérdezzük a néptanítókat, kik különböző vidéeken működnek — arra a kérdésünkre, hogy az idegen anyanyelvű gyermekek közül kik sajátítják el gyorsabban s alaposabban az édes nemzeti nyelvünket, azt a választ nyerjük, hogy általában a szláv, tehát a vend, horvát stb. gyorsabban tanulja a magyar nyelvet, mint a sváb és német gyerekek.

Csak menjünk valamely sváb vidéken levő iskolába! A gyerekek gombóc helyett kompócot esznek, bab helyett pedig papot mondanak. Nem akarok részletezni, csupán csak rámutatok, hogy már a kiejtés mily rossz, mennyire hibás. A szörend, mondatfűzésről nem is szólok, mert nyilvánvaló, hogy a magyar ember eszejárása egészen más s a magyar nyelv természetete alapján véve ellenkezik a némettel.

Ezzel azt hiszem megmondtam mindent. De menjünk tovább.

Vegyük a vend gyermekeket! Ezeknek a kiejtésében is megtaláljuk az «eredetiség»-et, mely hiba jellemvonás a vend gyerekek beszédjében.

A vend gyermek, ha nem figyelmeztetjük s javítjuk, «bácsi» helyett «bacs»-t mond. Épp így lesz: «Márton» h. «Marton». Nem akarok sorozatot adni, csupán csak arra mutatok rá, hogy a vend gyermekek mily különös előszeretettel mondanak rövid magánhangzót a hosszú helyett. Azonban zalamegyei vendjeink sem beszélnek egyöntetűen. Például Zalabagonyához tartozó községek tanköteles gyermekei, amikön már a népiskola I. osztályába jönnek, jó magyar nyelvével bírnak. Ennek az oka abban keresendő, hogy Zalabagonyához tartozó Zalafilók, Zalabakonak, Zalaivác községek minduntalan közelben levő magyar falvakkal érintkeznek. Így például a zalabagonyai plébániához tartozó Sztelec község lakosai, mivel Dobronak magyar község nekik közelebb van: oda járnak templomba, a tankötelesek pedig Dobronakra iskolába.

Ebből az következik, hogy a magyarsággal érintkezésben, összeköttetésben levő nép gyermekei jobb érzéket s készséget tanúsítanak a magyar nyelv elsajátítása iránt.

Azonban mondhatjuk, hogy a szláv gyermek általában véve könnyebben elsajátítja a magyar nyelvet, mint a német.

Különösen dicséretet érdemelnek Zalamegyei vendjeink, kiket vezetni, nevelni hál' Isten lehet, mert még nincsen megmételtyezve lelkük magyar ellenes izgatásokkal, — habár lelketlen emberek akadtak s a jó stájerok furfangos mosolylyal kacintgatnak reánk, — hozzánk.

Összegezzünk tehát!!

A szláv nép között is különösen a vend nép az, ki igyekszik az édes anyaföld nyelvét elsajátítani. Természetesen meg kell kedvelni s beláttatni ennek szükségességét.

Sokszor hangsúlyoztam már s nem győzöm elegendő kiemelni a magyar istentiszteletek tartását, mely lehetővé teszi, hogy végre a tanítóság egy tapasztalatot szerezzen magának, i. e.: milyen hatása lesz a magyarosításra a magyar istentiszteleteknek?

Ezt várjuk, erre kíváncsi a magyar tanítói kar.

Jöjjön el a te országod magyar istentisztelet!!

Hegedüs Elek.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Meghívó.** A «Zalavármegyei Közművelődési Egyesület» igazgató-választmánya 1908. évi december 13-án délelőtt fél tízkor a vármegyehez nagy termében első ülését tartja, melyre az igazgató-választmány tagjait tisztelettel meghívja gróf Batthyány Pál elnök. Targyisorozat: I. A m. kir. belügyminiszter ú által jóváhagyott alapszabályok bemutatása. II. Előterjesztés az egyesület gyakorlati működése felől. III. Jelentés a pénztár állapotáról és megvizsgálásáról. IV. Az 1908. és 1909. évi költségvetés előkészítése. V. A közgyűlés elé terjesztendő indítványok.

— **Meghívó** A «Zalavármegyei Közművelődési Egyesület» 1908. évi december hó 13-án délelőtt tíz órakor a vármegyehez nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja gróf Batthyány Pál elnök. Targyisorozat: I. Az igazgató-választmánynak az egyesület gyakorlati működésére vonatkozó javaslatai. II. Az eddigi számadások megvizsgálása. III. Az 1908. és 1909. évi költségvetés megállapítása. IV. Indítványok.

— **Eljegyzés.** Guttman Erna kisasszonyt Szombathelyről mult hó 29-én jegyezte el Rosenberg Rikárd helybeli borkereskedő.

— **Tanítónőválasztás.** A lemondás folytán megüresedett muraszentmártoni tanítónői állásra 27 pályázó közül Tóth Jolán okl. tanítónő választott meg.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kovácsics József helybeli kir. járásbíróági irnokot, jelen alkalmazása helyén, irodatíztlé nevezte ki.

— **Allandó választmányi gyűlés.** A folyó évi december hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen felveendő ügyek tárgyalásának előkészítése végett a vármegyei allandó választmány folyó évi december hó 7-én d. e. 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyei közgyűléstermében gyűlést tart.

— **Zalavármegye virilistái.** Zalavármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke Muraközéből az 1909. évre a következő: gróf Festetics Jenő Csáktornya 52265 K. 85 fill. Hirschler Miksa Alsó-domboru 5052 K. 12 f. adó alapján. (2978 K. 66 f-től 2608 K. 58 f-ig): Muray Róbert Belicza, Morandini Bálint Csáktornya. (2586 K. 82 f-től 2074 K. 84 f-ig): Neumann Miksa Csáktornya, Pleinek Márton Murakirály. (1917 K. 32 f-től 1710 K. 08 f-ig): Neumann Róbert Csáktornya, Szabó Elek Alsópusztákovecz.* (1384 K. 69 f-től 1208 K. 60 f-ig): Peczek György Tüskeszentgyörgy,* Antonovics József Csáktornya, Filipich Lajos Drávavásárhely.* (1195 K. 68 f-től 1004 K. 52 f-ig): Pecsornik Ottó Csáktornya, Hajas József Csáktornya. (997 K. 86 f-től 907 K. 34 f-ig): Pethő Jenő Csáktornya,* dr. Böhm Szidney Perlak, Wollák Rezső Csáktornya,* Steiberger Teofil Csáktornya, Langer Makár Bányavár. (896 K. 21 f-től 701 K. 36 f-ig): Szabó Elek Alsópusztákovecz, Imrey Ferenc Szabolcizs.* Becsai Albert Csáktornya, Kohu Hermán Csáktornya, Habus Mihály Perlak,* Heinrich Miksa Csáktornya, Pollák József Csáktornya, dr. Tamás János Perlak,* Strausz Sándor Csáktornya, Szalon Péter Csáktornya, Neufeld Lajos Boltornya, Tomasics Tamás Boltornya (691 K. 04 f-től 640 K. 71 f-ig): Rosenberg Lajos Csáktornya, Szivoncsik Antal Csáktornya, Meider Mór Drávavásárhely. A *-gal jelöltek adója kétszeresen van számítva.

— **Miniszteri elismerés egy tanítónak.** A perlaki társadalom s az ottani áll. elemi népiskola tanfőnöksége f. év október havában ünnepelte meg a perlaki áll. elemi népiskola negyedszázados fennállásának és ezzel kapcsolatosan Tóth Sándor ottani áll. elemi iskolai igazgató 25 éves működésének jubileumát. Most gróf Apponyi Albert kultuszminiszter Zalavármegye főispánja útján Tóth Sándor igazgató-tanítónak legnagyobb elismerését nyilvánította hosszú időn keresztül teljesített buzgó szolgálatáért.

— **Vasúti kedvezmény iskolai kirándulásokra.** A kereskedelmi minisztérium az iskolai kirándulások előmozdítása érdekében a már fennálló eddigi intézkedéseket a következőleg módosította: Az iskolai kiránduláson résztvevők az idejében intézett megkeresés alapján a máv. igazgatóságától lehetőleg külön kocsit kapnak. Ily esetekben a lehetőség szerint a gyorsvonatokhoz is III. osztályú személykocsit csatolnak és ezek III. osztályú felárú menetjegyekkel vehetők igénybe. A III. osztályú külön kocsi kellő kihasználásának biztosítása szempontjából kívánatos, hogy az utazásban résztvevők száma legalább a 25-öt meghaladja. Két tíz éven aluli tanuló egy féljeggyel s minden fizető tíz tanuló után egy teljesen szegénysorsú tanuló díjmentesen utazhat. Ez újatbi kedvezmények abban a reményben nyújtottak, hogy az iskolai kirándulások elősegítését üdvösen szolgálni fogják.

— **Végzetes halászat** Farkas Alajos kotori kocsmáros, halászlai bérlő f. hó 26-án délután a Mura folyóban sikeresen halászott segédeivel. A halászat befejeztével, haza parkodva, átevezett három segédjével az innesső partra. Ismeretlen oknál fogva a csónakból a Murába Farkas Alajos, az egyik idősebb halással, szerencsésen kiúszott a partra; de a 18 éves Jancsek Iván és a 47 éves Kolárek Tamás a Murában lelték halálukat. Ez ideig nem sikerült őket megtalálni.

— **Eljegyzés.** Prostenik Gusztáv helybeli vaskereskedő eljegyezte özv. Imrey Sándorné úrnól, özv. Tivadar Ferencné leányát Dekánovocen. (E hímenhír lapunk mult számában helytelenül közöltetett, melynek kiigazítására felkértünk.)

— **Hivatalvizsgálat.** Zalavármegye alispánja a csáktornyai főszolgabírói hivatal pénzkészletét és ügylorgalmát f. hó 1-én megvizsgálta.

— **Sorshúzás.** A csáktornyai járásban illetőséggel bíró és 1888. évben született 1-5. korosztálybeli állítókötelesek sorshúzása f. év december hó 19-én délelőtt 9 órától kezdődőleg Csáktornyan, a Zrinyi-szálloda nagytermében fog megejtetni.

— **Veszélyes fenyegetés.** Mult hó 25-én Zsoldos Mihály botornyai lakos Leppen Antal ugyanottani lakost nem is börtöl hanem revolverrel veszélyesen fenyegette, mert Leppen állítólag ellopta volna a pipáját. Zsoldos M. a nagykanizsai kir. ügyészségnél feljelentetett.

— **Uj tanító.** A muravidi üresedésben volt tanítói állásra Günscher Károly okl. tanító lett megválasztva.

— **Halálos ütés.** Mult vasárnap, november hó 28-án adventi szent gyónás tartott Tüskeszentgyörgyön. A hívek nagy számban vettek azon részt. Ősi szokás szerint a gyónás után a bűneiktől feloldozott atyafiak betértek a kocsmába, hogy az idej murcinak is áldozzanak valamit. Három Murakirályról való krajnai ember is betért,

a Mehuer Ede-féle korcsmába s ott vígan szürcsölték a venyige herbatéát. Késő este volt már, amikor hazulról értük jöttek. De a krajnaiaknak annyira fejükbe szállott a bor gőze, hogy úgy maguk között, mint pedig a többi ivókkal összeveszték. De legjobban dühbe gurult Ribárics Milics, ez mérgében leszakított a közeli kerítésről egy lécezt s úgy fejbe vágott egy Gergely nevű krajnai sztricot, hogy az merően a földre esett és meghalt. Ribáricsot másnap a csendőrség elfogta.

— **Rendőri hírek.** Kernyak Gergely belicai lakos m. hó 20 Bărăndási Györgytől 2 kefért, 1 vasvillát 4 kor., Skvarc Istvántól 1 lűrész 8 kor., Meszárics Mályástól egy löszerszámot 6 kor., összesen 18 kor. értékben ellopott. A károsultak belicai lakosok. — Három Csáktornya külvárosi, battányi lakos pedig, névszerint Novák Antal, Dobsa József és Vidovics Mihály m. hó 28-án Novák Antal által Horváth Anna helybeli lakostól elvett nagykendőjét csak úgy tréfából összetépték, mi által annak 9 kor. kárt okoztak. A tettesek a helybeli büntető bíróságnál feljelentettek.

— **Ungyikosság.** Nehai Horváth Ignác, a csáktornyai uradalom volt számvevőjének leánya, Horváth Delinke 47 éves helybeli lakos november hó 28-án az esti órákban saját szobájában a lőmpatartó vasra felakasztotta magát. Mire észrevették már halva volt. Az életének önkézzel végett vetett nő már hosszabb idő óta búskomorságban szevedett s egy őrizetlen pillanatban követte el e tettet. Temetése mely részvét mellett november hó 30-án délután 3 órákor volt. Az elhunytat Horváth Zoltán, Árpád és Dénes testvérei s a rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Szerencsétlenség.** Egy kis fiút, a csáktornyai áll. elemi népiskola IV. osztályának egyik tanulóját a saját vigyázatlansága folytán halálos szerencsétlenség, szüleit pedig kimondhatatlan mély bánat és fájdalom érte. Ugyanis Földes Mór helybeli pénzügynök november hó 30-án a délután fél öt órákor Zalaegerszeg-felé induló vonatlat Csáktornyáról — Alsólendvára utazott. József nevű 10 éves fia, amint a délutáni tanítás az iskolában véget ért, hogy elutazó édesatyjától elbucszúzzék, vagy hogy legalább bucsut inthessen kis kezével a távozó atyának, kiszaladt a vasúti állomásra atyja után. De csak a Zrínyi külvárosi sorompóhoz ért, mert a vonat már közeledett. Az nap oly nagy köd volt, hogy alig lehetett őt lépésre is látni. A kis fiúcska azon hiszemben, hogy az ukki vonat közeledik, átment a sorompón és a déli vasúti pályateszt sínpárjai között állott meg. A vonat közeledett, de nem az ukki, hanem a Nagykanizsa felé délután fél 5 óra tájban rohogó gyorsvonat, melynek dübörgését hallotta ugyan a fiú, de a nagy köd miatt nem látta s így történt, hogy a vonat a 61,697. számú vasúti szelvény mellett a szerencsétlen gyermeket elgázolta, derékban ügyszólván teljesen elvágta. A gyorsvonat megállott s rövid néhány pernyi késés után folytatta útját. A szerencsétlenség a fiú saját vigyázatlansága folytán történt. Az elhunyt kis fiúcska, — kinek gyászos esete széles körben mély részvétet kellett, — temetése december hó 2-án délután 3 órákor volt az izr. temelő halottas házából. Schwarz Jakab főrabbi könnyekig megható gyászbeszédet tartott, melyből okulhattak a jelenvolt szülők és gyermekek, hogy miként kell a szülők részéről a gyermekeket ne-

velni s a gyermekeknek szülők irányában viselkedni.

— **Halálozás.** Poje Balázs stridói kereskedő f. hó 2-án életének 42-ik, boldog házasságának 18-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése Stridó és vidékének nagy részvéte mellett december hó 4-én délután 4 órákor volt, Legyen áldott emléke.

— **El Hercegovinába.** Háborus hírekkel van tele az egész magyarországi sajtó. Hol itt, hol ott olvashatni katonai századok létszámának kiegészítéséről s az annektált országokba való küldéséről. Nem tudhatjuk, mikor vet lángot a Balkán parázs, mely már oly régóta rettegésbe tartja Európa népeit. Talán mire új tavaszt érünk, ágyuk zenéjétől, puskák ropogásától visszhangzik majd a Bosna- és Narenta völgye s a bakáink által oly siralmasan megénekelte girbe-görbe ország, Bosznia, ismét a csaták színtere leendő. Csáktornyáról is immár útnak indultak a katonák. A XIII hadtesthez tartozó s Csáktornyan állomásozó ulános ezred 1-ső százada, hadi létszámra kiegészítve, f. hó 3-án a déli órákban teljes hadi felszereléssel Sertić Hugó kapitány vezetése alatt Hercegovina fővárosába Mosztárba indult. A század ott fogja teljesíteni bizonytalan ideig katonai szolgálatait.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre «Réthy» figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti Pemetefü-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a «Réthy» név.

— **Adományozás.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a vallásalap kegyurasága alatt álló muraszentmáriai plébánia javadalmat Czirkvencsics Ede ottani helyetteslelkésznek adományozta.

— **Utven éves jubileum.** F. év november hó 25-én nagyszabású ünnep keretében juttatta kifejezésre a zalaegerszegi izraelita hitközség érdemes agg lelkipásztorja félszázados működésének évfordulóját. Ötven évvel ezelőtt történt, hogy a zalaegerszegi izraelita hitközség Engelsmann Izrael főrabbinak választotta meg. A fiatal lelkipásztornak zászlóján a munka volt a jelszó. Azóta egy félszázad telt el. És e félszázad valóban a munkáé volt. Azé a munkáé, melyet a haza, a magyar szellem és művelődés, az általános emberszeretet, a közös és közérdek oltárán áldozott Engelsmann Izrael. Nagyvilági és theologiai tudása nem zárta őt teljesen a könyvek országába. A közélet becsületes és őznetlen harcainak legszebb eredményeivel áthatva szolgálta vallását, édes hazáját és a kulturát. Jótékonyágát mindenütt ismerik s nem ismer fáradtságot, vesztélyt a szűkölködők gyámolításában. Remek szónoki beszédei, sokszor jelét adta nagy tehetségének és tudásának. Nemcsak egy felekezeti vallását hirdette, hanem 50 esztendőn itt Zalaegerszegen lankadatlan buzgalommal, lelkes kitartással, mindenkor ifjú hévvel terjesztette a telebaráti szeretetet. Ez évforduló alkalmával szeretett hitközsége most is mint mindenkor jelét adta lelkipásztorhoz való vonalmát és szeretetét. Nagy szabású ünnepélyt rendezett, a melyen megjelentek Zalaegerszeg város intelligenciája, a hatóságok stb. Az ünnepélyt Leichner főkántor nyitotta meg szép imával. Az ima elhangzása után az ünnepi beszéd következett, amelyet Hevesi Simon dr., budapesti főrabbi tartott, akinek lélekemelő beszéde nagyon meghatotta az ezrekre menő ájtatos

közönséget. Ennek befejeztével az ünnepelt lépett fel a szószékre s megköszönte az iránta tanúsított bizalmat és szeretetet. Majd a főkántor egy áldó imát mondott a főrabbirra és ezzel az ünnepély véget ért. Pont 4 órákor a vármegyeház helyiségében díszközgyűlés volt, amelyen a hitk. tagok, a polgármester, stb. résztvettek. Majd a hitközség tagjai a főrabbinál tisztelegtek és átadták az ajándékolni veti arany botot. A hitközség ragaszkodását mutatja a főrabbihoz az 1000 K-ás alapítvány, amelyet a hitközség létesített a főrabbi nevében s a melyről a díszesen kiállított alapító levelek tanuskodnak. Ötven év egy egész emberöltő. Ötven éven át kitűzött elvekért lekesedni és küzdeni annyi mint egy egész életet ezeknek szentelni. Aki egy ilyen emberöltőt a haza, a társadalom, az emberiség üdvös szolgálataiban töltött el, megérdemli, hogy a társadalom elismerése a nyilvánosság színe előtt megnyilatkozzék.

— **Szenzációs találmány.** Czvetkovics Jenő az első erdélyrészi szab. szivarkahüvelygyár r. t. főkönyvelője egészségügyi szempontból nagy jelentőségű találmányt jelentett be a m. kir. szabadalmi hivatalhoz. Czvetkovics Jenőnek ugyanis hosszú kísérletezések után sikerült egy elmesén egyszerű szűrőkészüleket szerkeszteni, melyet a szivarkahüvely szopókájába téve a dohányfüstöt a benne levő nikotintól és egyéb ártalmas anyagoktól megfosztja. A találmány lényege az, hogy a szivarkahüvely szopókájában egy három rekeszre osztott pergament lap és a rekeszekben nikotin és füstszűrő valta van elhelyezve. A füst a rekeszekben és az azokban elhelyezett váltán átszűrődve teljesen nikotinmentessé lesz, mit Czvetkovics Jenő végleg is kimutatott. Másszóval a szopókában elhelyezett szűrő készülék a dohányfüstből kiválasztja és a rekeszekben visszatartja a nikotint. Illetékes vegyész és orvosi körök a találmányt óriási jelentőségűnek mondják, mely kizárja majd a nikotinmérgezést s egyéb nikotin okozta betegségeket. A dohányzók bizonyára örülni fognak a találmánynak, mert most már egészségük veszélyeztetése nélkül hódolhatnak majd szenvedélyüknek. A találmány a szabadalmi hivatalnál «füst és nikotinszűrővel ellátott szivarkahüvely» címen 1908. szám alatt iktatott be.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett fiam megrendítő körülmények között történt halála folytán engem és családomat ért súlyos megróbbaltatás alkalmából hozzám juttatott részvétnyilatkozatokért ezúton fejezem ki mindenkinek hálás köszönetemet.

Csáktornya, 1908. december 3.

Földes Mór.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult nővérem, Horváth Delinke elhunya alkalmából hozzám juttatott részvétkifejezésekért, valamint a temetés megadásánál való megjelenésért fogadják őszinte köszönetemet.

Csáktornya, 1908. dec. 1-én,

Horváth Zoltán.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Drávavásárhely.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puč
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:
Na celo leto . . . . . 8 kor
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leti . . . . . 2 kor
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHALY

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Društvo mladeža.

Sigurno moremo reći, da je malo takovih v Medjimurju, koji bi znali, kaj oćemo stim, da govorimo od društva mladeža. Poznamo više formi društva, ali za takovo društvo, kak je tu reć, neznamo. — Moguće, da su je mesta, de se već v temeljito takovo društvo, kak na primer Perlak, Hodosan, Zrinyifalva, ali ove druge občine još neznaju za to nikaj. — Zato si za dužnost držimo, da na kratkoma spisemo, kaj moramo razmeti pod ovimi rećmi: »Društvo mladeža,« kaj je tomu cil i na kakov način se ima ovo društvo v temeljiti.

Poznato je svakomu školski zakon, koj odredjuje, da svako dēte, koje je spunišo šest lēt, ima se dati zapisati vu pučku školu. Od šestoga leta do dvanajstoga hodi dēte vu svakdašnjju, a od dvanajstoga do petnajstoga leta vu opetovnu, kak naši ljudi veliju, nedeljnu školu. Srećno mesto, de ovo sve vu redu ide. De je ne potrebno ljudi strofati, da pošiljaju decu redovito vu svakdašnjju i opetovnu školu. No, kak mi poznamo okolnosti, nemremo reći, da je ovo pri nas sve vu redu. — Jesu roditelji, koji se vnogo briniju za svoju decu i bez svake opomenke, bez svake kaštige pelaju svoju decu vu školu, ali žali bože, dosta je i takovih, koji još dēn—dēnes nikaj nedaju za navuk. Takovim je zabavdo lēpa reć, lēpi opomenek, a to sve nikaj nekoristi. Ovi se držiju još onoga reda, kak je negda bilo, v starim vremenu, da je bil kak bēli kavran takov čovek, koj je pisati i čitati

znal. Dēnes je drugač. Dēnes, kak naši ljudi veliju, već i kokoš više zna, kak negda občinski biro. Sve je vućeneše, sve je spametneše kak negda. A takov koj na to nikaj neda, se najvećkrat po svojim kvaru vući. Takovi, koji pisati niti čitati neznaju, svu svigde odzadi. — Koj si niti naj prostišu karticu, ili listeka nezna prečitati, on najbolje čuti vu sebi, kak je to zlo. — Srećen on, koj to previdi, i trsi se barem svoju decu za školati dati, da ne budu barem ona kvarovala poleg toga, ako već on nemre dojt do toga. Moguće, da si je ne on sam kriv, nego stareši ili druge okolnosti, rećemo, da ga ne bilo škole vu njegovom mestu, de bi se vućil. Ovu težkoću prevedil je zakon i zato je odredil da svako dēte, koje je pri čistim razumu, mora v školu hoditi od šestoga do dvanajstoga leta.

Po dvanajstom letu, kak smo rekli, odredjena je opetovna iliti nedeljna škola, da dēte, kak i ime kaže, opetuje na kratkoma sve ono, kaj se vu svakdašnjjoj školi vućilo. — Kak stojiju pri nas v Medjimurju opetovne škole, od toga bolje da negovorimo. — Kak ostavi dēte svakdašnjju školu, već mu je više na pameti huncvutarija kak knjiga. — Zasmehavati se po vogli, nesramne norije tirati, cigareline cmrliti, to je njegov život. Tam se on dobro čuti! V školu iti, kaj hasnovitoga se vućiti? — ah kaj to, k čemu to! — Lepše je vuni huj—haje zganjati, nacukavati se, kak pero ili plajbasa v ruki držati. — I kaj je najžalostneše vu stvari, da ove čine i stareši vidiju, pak njim je sve dobro. —

I tak rase mladež do dvadesetoga leta, da se mu približava vrēme za šellingu. — Za vnogoga je prava sreća, ako ga potegneju nutri na tri lēta, barem ga pošteno zbiksaju, da bu čovek z njega. Navći se pri soldatiji pisati, čitati a zvun toga i mađarskoga jezika. — Da dimo dojde, tak je preobražen, da ga čovek niti nepozna. — A koji doma ostaneju, oni se koleju, kak moreju. Jedni otdu vu Fiumu, drugi v Trst ili kam drugam, a najvećša stran ostane doma pri motiki i kosi.

Za ove se snova ve jedna neprecenjena uredba osobito od petnajstoga do dvadesetprvoga leta, i to je: Društvo mladeža, po našim jeziku mladih dečkov — Jesu mesta, de i puće složiju v takvu društvu, ali malo de.

Vu Dunantulu — (to su sve one varmegijje, koje stojiju med Dunajom i Dra- vom i štajerskom granicom, kam spada i naše Medjimurje) — postoji tak zvan »Dunántuli Közművelődési Egyesület«, društvo, kojemu je cil mladeža na izobraženost gibati, put odpreti, da se mladež z vun škole more na sve, kaj je dobro i hasnovito — vućiti. K ovomu društvu priklopila se i naša Zalavarmegijja, koja oće svoje djelovanje prenesti i na naše Medjimurje. Glava ovomu društvu je pri nas varmegijski főispán, grof Balthyány Pal, a najvećši pomoćnik njegov Ruzsicska Kalman, kr. školski nadzornik. — Osobito školski inšpektor se bori vnogo, da zadobi naše učitelje i ostalu intelligenciju za to, da se i pri nas v temelju društva mladeža, — kak je to na više mesta već doženo.

Z A B A V A.

Za jeden kalampér.

Pred velikum bitkum pri Ulmu je glasoviti velki Napoleon cesar sa svojim generalom Berthierom na večer vu tajnoj opravi hodil vu taboru med svojimi soldati, da njim njihovo ponašanje opazi.

Blizu više vojnikov na jednim kupu su vidli jednoga — iz Engleske zemlje rodjenoga — granadira, koj si je za večerju krompira pekel na žerjavki.

— Rad bi jednoga od onih pečenih krompirov — reće cesar svojemu sprevodniku. — Popitajte toga vojnika, jeli nebi jednoga prodal.

Berthier ide k tomu vojniku, i pitaćiji je tē krompir.

Jeden nadert granadir stupi naprē.

— Moj — odgovori.

— Nebi li vi prodali jednoga kalampéra? zapita Berthier.

— Ne o penez je tu reć — veli granadir. —

Zutra me lehko vmoriju; pak nebi rad, da me neprijatelj sa praznim žaludcom najde. —

Berthier nese odgovor Napoleonu, koj je ni daleko stal.

— No da vidimo, — veli Napoleon — moguće budem ja srećneši.

I zdravren ide k granadēru, i pita ga, jeli nebi prodal jednoga krompéra.

— Nē, za drage peneze — odgovori vojnik.

To je meni samomu nē dosta.

— Obsnobi si sain cēnu — sili ga Napoleon.

— Rekel sem, da je meni samomu nē dosta — opetuje granadir. — Medjutēm mislite, da vas nepoznam vu vašoj tajnoj opravi?

Napoleona to dirne. Ov vojnik njega pozna, pak ipak vu takvim glasi govori š njim? To je za nemoguće držal: Mislił je da se je taj vojnik prepoznal.

— Pak gdo sem ja? Zapita ga Napoleon

— Gdo? Hál Napoleon.

— Hál Napoleona budeš ipak ponudil sa jednim krompirom.

— Niti sjednom zrnom — odgovori soldat — Nego ako me njegovo veličanstvo na obed pozove, ksebi, da se povrnemo u Pariz, onda moreju denes s menom večerjati.

— Stoji pogodba! — veli Napoleon, koj je cēlu stvar za šalu držal.

— Dobro je anda — veli granadir. — Krompira budemo razdelili: dva vekši krompéri su njihovoga veličanstva, a ove druge pak ja sam pojem.

Napoleon se sedne i poje svoje dva krompira. Povernuvši se k svojemu šatoru, samo tuliko je rekel svojemu sprevodniku: — Dober soldat je tē ficzko, to već vidim.

Cesar se je za dva meseca k obedu spravljal vu Parizu. Gda se hoće k stolu sest, javi mu podvornik, da jeden granadir pod silom hoće nuter dojt — ar veli — da ga je njegovo velečanstvo pozvalo na obed.

— Pustite ga nuter — veli Napoleon. Soldat dojde nuter, salutéra, i veli cesaru:

— Jeli se njegovo velečanstvo seća na to, da smo skup krompéra večerjali?

Napoleon začudjeno gleda na vojnika. — Tak, zar ti si taj? Kak se nebi sećal.

I ve si zato došel, da smenom obeduješ? Rustin — reće svojemu vernomu inošu — prestri i za njega na tvojem stolu.

Ovo društvo ima svoje v temeljiteljne, podpomagajuće i redovite članе. Med redovite članе spadaju mladići od 15-ga do 21-ga leta. Svako društvo ima svojega odbora, kak predsednik, ravnatelj, blagajnik ili kasser i knjižničar. Mladići se od novembra do majaš meseca svaki tjeđen dvaput zideju vu školi, de njim učitelj, notarjuš i svaki takov, koj ima k tomu volju, predava od takovi stvari, kaj je dobro znati svakomu čoveku. Zatim njim prečita iz novin ili iz knjige novosti, pripovesti s jednum rečjom sve, kaj je vugodno poslušati.

Nadalje z ovih mladičov složi se popevačko društvo, koje se vući na tri četiri glase popěvati cirkvene i světske pesme. — Da su dobro zvězbane, držiju glasbenu zabavu, koncert, i čisti dohodek od ove zabave dojde v društvenu kassu. — Mladići dobiju v školi zabavad knjige za čitati, naručiju si svakoformo novine da si prečitaju sami, kaj se pripěca po širokim světu.

To je na kratkoma sve ono, kaj želji podati društvo našim mladičom. — De je taj čovek, koj bi mogel reći za to, da je ov cil ne plemenit? Mislimo, da nam ne treba razlagati na širje, kak neprecenjani hasen zavra z toga na mladiče, koje očemo tak odhraniti, da budu spametni, hasnoviti člani čovečanskoga društva, da na diku služiju prvič svojim roditeljem, a zatim celoj občini i celoj domovini magjarski.

Zato vas opomenemo napre, da ako bi bila reč od toga v kojoj občini, de je škola, poprimite sve prilike, da se ovo vtemelji. — V prvim redu vam, staresti je dužnost, da podučavate, gibljete svoju decu na to. Za kratko vrěme bude se već kazal sad vašega truda, koj na hasen služi v prvim redu vaši deci, i na radost vašu, da bute vidli, da vaša deca lěpo napreduju vu znanju vu krěposti, mesto da idu lumparit ili druge bedastoče tirat, poiščuju mesto, de je čaka hasnovita zabava, koja razvija mladičom pamet, razum, duševne jakosti.

Bog daj, da ove reči neostaneju bez uspjeha, nego da opadne ovo sěme na plodnu, rodovitu zemlju!

Granadir je opet salutěral i reče:

— Jeden granadér ne obeduje sa inoši. Njegovo veličanstvo je meni obečalo, da budemo skup obedovali. Tak glasi pogodba i ja zaufajuč se vu njihovo reč, došel sem sim.

— Istina, istina, — odgovori cesar i vu življenju ga je prvič bilo sram. Jeden tanjér kre mojega! Deni doli pušku i sedi se kre mene.

Posle o'nda vzeme si granadér oružje, obernuvši se k cesaru i salutěra.

— Jeden prosti soldat — veli smejuč vojnik — ipak nebi bil smel s cesarom pri jednim stolu jesti!

— A tak! Razmim te! — odgovori cesar, pak se i on sladko nasměje. Od danas si moje osobne kompanije oberleidinand.

— Iz serdca njim zahvalujem! Živil cesar! zavikne i odide.

Taj granadér je bil Mac Mahon, kojemu je vnuk III. Napoleonu glasoviti vojvoda bil.

Pataki Viktor.

Politički pregled.

Vu orsačkim spravišču se sada razpravlja proračun za buduće ljetu. Prije proračuna je bilo više zakonskih osnovah razpravljeno. Tak je bil razpravljen zakon o glavnom i stolnim varašu Budapešti, zakon o vinu i više menjših zakonov. Zvun toga je nutri dal minister nutrašnjih poslov zakonsku osnovu od novoga izbornoga reda. Poleg ove nove osnove bi svaki človek, koj je punodoban imal votuma. Budu i takvi koji budu dva votuma imali, a i takvi koji budu i tri imali. Oni, koji neznaju pisati bude jih svaki deset izabralo jednoga votuma. Zbog tih votumov su se jako rasrdili socialisti, koji bi radi, da čeli orsag tak fučka, kak oni komanděraju. Zato su velike bune napravili po Budapešti, ali su je policaji raztiral i pak je sada mir. I žene su se buoile vu Budapešti i one bi rađe votume imale. Kak da bi one kaj spametnešega znale napraviti kak mužki. Lěpo bi izgledalo, kada bi žene bile vu orsačkim spravišču i natezale se za kuftralo, kada bi se posvadile.

Ali bune su vezda već minule zbog votumov pak dalje ide rasprava od proračuna. Malo ju zalezeju horvati, koji su nikak ne zadovoljni, da pod magjarskim škriljaku sediju. Govoriju i govoriuju a stēm se vrěme frati.

Medjutim doma vu Horvatskoj su takaj strašni položaji. Počeli su se kečkati horvati i srb i, čije bi bilo Medjimurje. Tak je bilo, da je držala sednicu vu Zagrebu hrvatsko srbka koalicija, koja kak se je sada dosvedočilo sa Serbijom drži, pak su odlučili, da se jim Medjimurje mora dati. Vu tēm slučajju bi Medjimurje moralo pod Serbiju spadati, jer kak se je odkrilo, vu Horvatskoj je bila velikosrbka propoganda, koja je celu Horvatsku, Kranjsku, Štajersku, Medjimurje pod Serbiju hotela natirati.

Taki drugi dēn su držali spravišču Starčevićovi pravaši pod vodstvom največšega horvatskoga domorodca Franka. Oni su takaj izrekli, da se Medjimurje mora k velikoj Horvatskoj priklopiti. Taki su i sabirali vojsku svoju črnu vojsku za to, pak su napravili dosta veliku bunu vu Zagrebu. Posvadili su se hrvaško-srbki koalicioniši sa pravašima nad tem, da čije bude Medjimurje Srbsko ili Horvatsko? A Medjimurje je Magjarsko!

Još imamo nekaj znamenitoga za pisati. Najme iz Fiume je poslanictvo islo vu Rim k sv. otcu papi, da se Fiuma, koja posebno telo čini pod korunom sv. Štefana odcepi od zenggske biskupije, pa da pod koju magjarsku biskupiju spada. Kak pišeju sv. otec papa je jako milostivo primil poslanictvo iz Fiume i obečal jim je, da bude Fiumu pod magjarsku biskupiju predelil.

Mi medjimurci smo još vu goršem stanju kak Fiuma. Naši svećeniki su vu največšem položaju. Radi bi verni bili domovini Magjarskoj a iz Zagreba jim vnogoput drugo diktiraju. Dakle i prinasa bi se mogli ljudi sakupiti i molbu načiniti da se tomu kraj napravi. Kak moreju bohneci pod szombatheljsku biskupiju spadati pak jim bohnečki prodekujeju, tak bi i mi mogli tam spadati, pak bi bil mir.

KAJ JE NOVOGA?

— **Novi glažar.** Filipič Jozef v Drávavásárhelyu prék jemlje od se dobi za najfašeu cěnu sve stvari, stěre se glažarije tičeju. — Koj bi anda takovo delo štel njemu prék dati, more se svaki dēn pri njem naglasiti.

— **Nove cigare i cigarete.** Od 1908-ga leta decembra 1-ga budu se nove cigare i cigarete tržile. Cigareti bude ime: Király. Deset komadov bude v jednoj maloj škatuljici, koja bu koštala 40 fillěrov. — A cigari bu ime: »Coronas«, 10 komadov bu v jednoj škatulji spravljeno i cěna bu njim 7 korun, tak jedna cigara bu koštala 70 fillěrov. — Budu i »Koronas« zvan i cigarettini. Sto komadov v jednu plehnatu škatuljicu složeno bu koštalo 12 korun, tak jedna cigareta bu koštala 12 fillěrov.

— **Zbiranje.** V Kotoribi su novembra 18-ga zbirali šestoga naučitelja, s kojum prilikom je Horváth Jenő, diplomirani učitelj bil zebzan.

— **Ogenj.** V Kotoribi je 17-ga novembra ogenj bil. Na večer se vužgal — ne znati, kak — Dolencics Jozefov škedenj, koj je do fundamenta zgorel s krmum skup. Kvara je do 1440 korun. — Zvun toga su zgorela drva susedova, Dolencics Mihalya i Fundak Gjurova krma. — Velika sreća, kaj je on den ne veter puhal, drugač bi vu velikoj nesreći bila cěla občina, kajti zdenci su prazni, a mlake zmrzjene.

— **Koj se navoljil živeti.** Kővesdi Károly notarjuš je sploh premenjal si mesto. Morti je već bil na 15 mesti, ali nigdi je nē bil zadovoljen. To ga tiralo na tuliko, da je nigdi ne imel mira, zato je odlučil vu sebi, da se s konča. Otišel je v Kanižu v jedno kupališće sel si je v kupel i šretezal si je žile na ruki, a zatim ofnal šrajte, da pusti na se vodu i tak je čakal na smrt. — Ali slugi su spazili, da voda vun teče nad vrata, taki su znali, da je to ne po redu. — Vdrli su nutri i onda vidiju, da je čovek ves v krvi. Na jenpit pošleju po đoktora, koj je zavezal mu ranu i poslal ga v špital, de ga ve vraćaju.

— **Sedemdeset kupcov i jedna krava.** Z Keszthelya pišeju, — kak čitamo v Zalavarmegye zvanih novinah, da se z Temesvarmegije i z Bačke 70 gazdov spravilo v Keszthely na sejam, da si kupiju krave od našega fajta, simentalke i čerleno-pisane, kajti je poznato, da se tam sečki fajt povu. — Ali sedemdeset kupcov je samo jednu kravu kupilo, kajti pred sejmom jen den je jako grdo vreme bilo, celi den curelo, i zbog toga su ne šteli drugi den marhu tirati na sejam. — Škoda, kaj ovi ljudi nedođu knam v Medjimurje kupovat, tu bi si mogli lepu marhu zbrati.

— **Božji sud pred sudbenim stolom.** To se v Ameriki pripetilo pred jednim sudbenim stolom, da su jednoga obtuzenika na strašen način rotili. Jeden Hursh zvan čovek je stal pred sudom, koga su s tim krivili da je s revolverom strelil Hajvod zvanoga čoveka. Hursh je tajil, da bi on to vćinil a svedoka ga ne bilo, koj bi posvedočil, da je krivec. Nazadnje se stane jeden prisežnik i veli: Gospon sudec! Hursh je stin potvorjen, da je s revolvera strelil Hajvoda, ali to je nišči ne videl. Ako anda očemo znati, kaj je pravica vu stvari, donesimo sim onoga revolvera, z šteroga je Hursh strelil, nabijmo ga i sprožimo. Ako je Hursh krivec, onda bu revolver krv švicat. Ja sam već višeput bil pri takovoj probi,

da je »svodov« kak se ta proba zove, navek nas dopeljala na pravi trag. — I drugi prisežniki su privoljili k tomu a obtuženik je ves prestrašen gledal na sudca, kaj bu včinił. — I sudec je spunil želju prisežnikom, za čas je donesel jen sluga nabitoga revolvera v hižu. Jeden prisežnik je komandiral a sluga je sprožil nad oblok revolvera a v drugim hipu naperi čev k prsam obtuženiku. Sunčeni traki su nutri sijali v hižu i pri svetlosti se samo zasveti jen flek na cevi, a obtuženik zakriči: Krv švica! — i s tim kak na pol nori odbeži vun z hiže. Stražari za njim, ali su ga ne mogli dostiči. Hursh je odbežal doli na vutlicu, tam je drl v jedno mesnicu, zgrabil za nož i predi, kak bi k sebi došli domači, zarezal si je šinjaka. — Da su stražari došli ta več je bil mrtev. — A kaj je najzalostneše vu stvari, da je on flek, kaj je obtuženik videl na cevi, je ne bil od krvi kak je on mislił, nego od hrdje, — i to se pri suncu tak vidlo, kak da bi čista krv bila. Ve v celoj Ameriki: se spominaju od toga i svi zahtevaju od kormana, da stira toga sudca, koj je na tak grdi način spravil čoveka na drugi svet.

— **Strašen čovek.** Vu Erfurtu su odsekli glavu ove dneve Kohu, koj je ne menje, kak pet žen zaklal. — Te žene je k sebi vabil v hižu, — a onda zatukel i zakopal v pivnici.

— **Pijanščina je najveće zlo na svētu.** Prođuču nedelju je adventska sv. spoved bila u Túske-Szt.-Györgyju. Po spovedi su se ljudi poleg zloceste navade po krčma razišli. I tri stranski, iz Murakiralja kranjci su išli vu Mehner Edijovu krčmu. Več čisto na večer su iz doma dva drugi ponje došli. Medju tem su se nekaj porekli. Drugi pivci su se takaj med nje zmešali pak su se ovak još bolje svadili. Najbolje je bil srdit Ribárics Milics; strgel si je iz graje letvicu i z njom je tak vudril jednoga kranjca, N. Gregora po glavi, da se je siromak zrušil i odmah vumrl. Ribariča su zandari drugi den zvezanoga v rešt odtirali. Jeden i drugi ima ženu i decu. Vidite, takvu žalost zrokuje alkohol!

— **Virilišti varmegjinski.** Za 1909. leto več je složena lista, koji plačaju najveću porciju v Zalavarnegiji. Tu samo one imenujemo, koji v Medjimurju stanuju. Med ovimi su sledeći: Grof Festetich Jenő 52 jezere 265 korun; Hirschler Miksa, Alsódomboru 5052 korune 12 fill.

Od 2978 K. 66 fill. do 2608 K. 58 fill. porcije plačaju: Muray Róbert Belica, — Morandini Bálint, Csáktornya.

Od 2586 K. 82 fill. do 2074 K. 84 fill. plača: Neumann Miksa Csáktornya.

Od 1917 K. 32 fill. do 1710 K. 08 fill.: Neumann Róbert Csáktornya.

Od 1384 K. 69 f. do 1208 K. 60 f.: Peczek György* Túskeszentgyörgy i Filipich Lajos Drávavásárhely.*

Od 1195 K. 68 fill. do 1004 K. 52 f.: Pecsornik Ottó Csáktornya, Hajas József Csáktornya.

Od 997 K. 86 f. do 907 K. 34 f.: Wollák Rezső Csáktornya,* Steinberger Teofil Csáktornya, Langer Makár Bányavár.

Od 896 kor 21 fill. do 701 kor. 36 f.: Imrey Ferenc Szobotica,* Becsay Albert Csáktornya, Kohn Hermann Csáktornya, Habus Mihály Perlak,* Heinrich Miksa Csáktornya, Pollák József Csáktornya, Strausz Sándor Csáktornya, Dr. Tamás János Perlak, Szalon Péter Csáktornya, Neufeld Lajos Bottornya, i Tomasics Tamás Bottornya.

Od 691 kor. 04 f. do 640 kor. 71 f.: Szivoncsik Antal Csáktornya, Rosenberg Lajos Csáktornya i Meider Mór Drávavásárhely. Za kojim imenu zvezda stoji, njemu se porcija duplik računa.

— **Medved i Vuk.** Negda su naši stari ljudi znali pripovedati, da se je Mura ali Drava zmrzнула, onda su znali vuki dojt i Medjimurje, ali kaj takvoga se je pak morti još nigdar ne pripetilo, kak se je ov mesec prvoga, i to pred poldanom okolo 11-te vure; se je dotepel od nekud jeden Vuk vu Csáktornya nutri, vu varaš, sa to je fail, kaj je rano vu hudi hip trefil dojt, ar i občina Csáktornya je dosta oboružena proti takvim potepuhom, to jest ima jednoga dobrog Medveda, on ga je taki pograbil, pak ga je na hladno mesto odpelal. Koj bi štel ovoga Vuka videti, nek se potruđi na vareške hiže, tam ga moći videti, jer črez 30 dni bude taj Vuk prinas.

— **Umiranje.** Poje Balaz, štridoiski štacunar tekućeg meseca 2-ga dana ob 1 vuri popoldan u 42 leti dobe svoje po dugom betegovanju je vumrl. Pokojnoga su december 4-ga dana popoldan ob 4 vuri vu štridoiskim cintoru pokopali. Sveta meša pak se je dec. 5-ga dana predpoldan ob 8 vuri oblužavala u štridoiski farni cirkvi. Pokoj mu vekivečni.

— **Dijaki i puška.** Najnoviše vrème očeu v peljati vu višeše škole soldacku muštru. Mesto proste muštre, kak je do ve bilo, vpeljaju takovu muštru, kak je pri soldačiji. K tomu dijaki dobiju soldacke puške, da se navčiju v cil strelati. Još dobro pametujemo na on boj, kojega su japani imeli s rusom. — Kaj je japana proti rusom? Skorom nikaj. Šaka. Pak itak su preobladali. Zakaj? Zato, jer su japani kam vučeneši od rusov, k tomu izvrstno znaju strelati. A to je glavno. Zabadav pufkaju den i noć, ako samo svaka stota k. glja trefi, morebiti niti ona ne. — To je zaklalo ruse. — Zato želju ve vu vekuše škole i puške vpeljati, da se navčiju mladiči strelati, predi kak bi koj k soldačiji došel. — Kak čujemo i v čakoskoj preporandiji budu se muštrali dijaki s puškami

— **Mesto konja žena.** Z Kristófalva nam piše jeden dopisnik, da je v kraljeskoj seći kupil jeden čovek drva za 24 korune. Moral je drva dimo zvoziti, samo to mu je ne išlo po redu, da s jednom kobilom vozi. Kajti je kobila preslaba zapregel je svoju jaku ženu, i tak je foral proti domu. — Da je zadnjiput peljal, za popěval si je od velikog veselja i zadovoljnosti jednu starinsku pesmu, koja ovak glasi: Raca plava po Dravi, korpu nese na glavi. — No, mi smo deli ovo v novine, bez toga, da bi verovali, da se i kaj takvoga more pripetiti. — Ako je žena tak jaka, kak dotični piše več bi ona navčila svojega muža, kak se žene zaprežuju i brzčas bi on moral vleči kre kobile.

— **Švercari.** Z peklenice su dva dečki nesli dohana prek v Lakoš, da ga tam skrivce prodaju. — Na putu su se sreli s žandari, koji su dečkom dohana, kraj jim je još prevstalo v krej zeli i morali su dečki k svakomu gazdi iti, koj je od njih kupil dohana. — Kak nam piše dopisnik, već su svi štrofani i to jako oštro: gazdi na 200 korun, a dečki na rest.

— **Nesreća.** Jako žalosten dogodjaj se pripetil na južnoj željeznici s jednim čakoskim sinekom. Földes Józsefa, 10 lét staroga dečeca — koj ve hodi v četrti

razred — otec, Földes Mór se spravil novembra 30 ga popoldan ob pol 5 vuri s cugom v Lendavu. — Dečec je ne bil doma, da se otec spravil na put i kad je zeznal od družinčeta, kam je otišel njegov otec, odbežal je do martanske pregrade (sorompó) i tam je s rubcom stal med šinjami, da maše s njim svojemu otcu i prosi ga, da mu nekaj donese iz Lendave. Ran onda je bila velika megla. Za čas se genul z kolodvora brzovlak i dečec je mislił, da lendavski cug ide, koj ima kre južne željeznice gleiza. — Več v zadnjim hipu, da je več ne mogel vuđti je spazil, da šnellcug ide proti njemu. Več je ne imel vremena v krej skočiti i tak ga je cug nadhitil v zrak, a zatim je opal na šinju i cug ga je na dvoje prerezal. — Cug ga je na pet metrov dalko rival pred sobom i onda, da su spazili, kaj se pripetilo, je postal. Dečeca je cug uprav na dvoje prerezal.

— **Smrt.** Kovacs Rezső, bivši preločki veliki sudec je 24-ga novembra v Pešti vumrl.

— **Pijan na drugi svēt.** Zadravec Károly, biroš iz Lapánya se onak pošteno napil v jednoj krčmi novoga vina i onda mu je došlo na pamet, da bi dobro bilo potovati na drugi svēt, da vidi, kaj delaju tam. — Kak je mislił, tak je i včinił. Da je došel dimo, zel je naprě remena i za njega se obesil na jednu gredu.

K tomu spodobno je napravil i Rapinecz Ferenc. — Navoljil se živeti i da se reši nevolje, otišel je v krčmu, napil se do žute zemlje i onda si je s britvom prerezal šinjaka.

— **Pregledanje škole.** Dr. Ruzsicska Kalman, kr. školski inšpektor je 27-ga novembra popoldan pregledal drávavásárhelysku školu. Nazadnje je pozval učitelje i predsednika školskoga v občinsku kancelariju, da se dogovori s njimi, na kakov način bi moći bilo v občini »Družtvo mladeža« složiti.

Novi kalendar. Naš novi »Medji-murski kalendar« za prosto ljeto 1909. već se je pojavil. Našega kalendara, koj sad v XXVI-om tečaju štupi, mi i v tekućem letu s povjerenjem ponudimo našim poštvanim čitateljem i svim dragim medjimurcem. Kaj se vu ovim kalendaru najde: pripoviesti, gospodarstvene diele, članak, učenje i. t. d. to su sve medjimurski književnički pisali, kojim na srdcu leži, da naš narod sve dobrog i lepoga čita vu slobodnim vremenu iz ovoga kalendara. Podupirajmo dakle ovoga kalendara, koj se dobiva pri Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižaru u Csáktornya. Čena mu je 40 fillér.

Nekaj za kratek čas.

Dobro se je ziajal.

Kapoš: No pak jeli ste vidli András bácsi v Bosniji živoga štuka?

Obšitoš: Jeli sam videl? A kaj pak da mi je odnesla kuglja levu nogu, to je nikaj néž!

Kapoš: A kak to, pak imate obedve noge?

Obšitoš: Kak to! Kak moreš tak be-dasto pitati? Im si to sam moreš misliłi, da je Bosnia dalko, i dok čovek dojde od onud do doma, té čas mu lehko i stoput zrase druga noga.

I. Árverési hirdetés.

A csáktornyai kir. bíróság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai lakos mint néhai Vuitsák Miksáné sz. Zagorszky Amália követeléseinek behajtására kirendelt ügygondnok végrehajthatónak Matosa Mihály és neje Golubics Erzsébet felsőmihályfalvai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben az árverés az 1881: LX. t.-cz. 144. 146 és 176§§-ok alapján elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 402 kor. 97 fill. hátralékos tőke, ennek 1908 évi június 24-től járó 8 % kamatai 17 kor. 70 fill.-ben megállapított árverés kérelmi költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróság területéhez tartozó a murasiklói 259 sztkvben 549/b hrsz. szántóföld 1 h területű Matosa Mihály nevében álló $\frac{1}{8}$ -ad része 11 kor. 75 fill. becsáron a murasiklói 379 sztkben 418 hrsz. szántóföld 1184 négyz. öl területű ugyanannak nevében álló $\frac{1}{4}$ -ed része 24 kor. 50 fill. becsáron Murasiklós község házábanál

1908. december hó 29-én délelőtt 10 órákor

A felsőmihályfalvi 3 sztkvben 4 ház. 39 népsors. ház udvarral 188 □ öl területű a hozzátartozó aránylagos legelő és erdő illetőséggel 400 kor. becsáron a felsőmihályfalvai 103 sz. telekkönyvben 243/b. hrsz. szántóföld 821 □ öl területű 160 kor. becsáron a felsőkirályfalvi 126 sz. tkvben 3/a. hrsz. gyümölcskert 48 □ öl területű ugyanannak nevében álló fele része 7 kor. becsáron az u. o. 63 sztkvben 293 hrsz. ingattaoból 1380 □ öl területű ugyanannak nevében álló $\frac{1}{8}$ -ad része 106 kor. becsáron a felsőkirályfalvi 276 sztkvben 292 hrsz. szántóföld 316 □ öl területű 58 kor. becsáron az u. o. 329 sztkvben 6a3/b. hrsz. rét 162 négyz. öl 506/b. hrsz. kert 623 □ öl területű 180 kor. becsáron az u. o. 322 sz. tkvben 3/b hrsz. gyümölcsös 47 □ öl területű ugyanannak nevében álló fele részére 7 kor. becsáron az u. o. 23 hrsz. tkvben 144 hrsz. rét 191 négyz. öl területű 24 kor. becsáron az u. o. 335 sztkben I. 155/a. hrsz.-ot 313 □ öl 5031 hrsz. rét 162 □ öl 506/a. hrsz. kert. 632 □ öl 243/a. hrsz. szántóföld 751 □ öl 363 kor. becsáron Felsőkirályfalva község házábanál

1908. december hó 29-én délután 3 órákor.

A VII. hegykerületi 178 tben 381 hrsz. gyümölcsös és szőlő 2300 □ öl területű ingatlanok ugyanannak nevében álló $\frac{1}{2}$ 4-ed része 20 kor. 70 fill becsárban a VII-ik hegykerület község házábanál

1908. december hó 30-án délelőtt 10 órákor

Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd v. h. közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, melynek felénél alacsonyabb áron a felsőkirályfalvi 3 sztkvben 4 hrsz. ingatlan és a VII. hegyker. 178. sztkvben 381 hrsz. ingatlan jutalék és melynek kétharmadánál alacsonyabb áron a többi ingatlan el nem adható.

Árverezni szándékoztartoznak a becsár 10 %-át vagyis 1 kor. 70 fill. 2 kor. 45 fill. 40 kor. 16 kor. 70 fill. 10 kor. 60 fill. 3 kor. 80 fill. 18 kor. 70 fill. 2 kor. 40 fill. 36 kor. 40 fill. 2 kor. 7 fill. készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Törvényesen védve.

„Kangya-sósorszesz”

Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg ára 1 K. 50 fill.

867 6-52

Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerertárban

és az egyedüli készítőnél:

Sziics Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom

Zalamegye.

(Számos elismerő levél).

Eladó ház! Uj operette

Csáktornyan a perlaki utca 202. szám alatt öt lakosztályra berendezett, jövedelmező **ház, birtok**, jó karban levő **gazdasági mel léképületekkel** együtt tehermentesen,

jutányos árban eladó

bármikor.

Venni szándékoztartoznak bizalommal minél előbb a tulajdonoshoz,

Kovács István

Széchenyi (temető) utca.

A hollandi leány
Teljes zenéje kapható zongora és énekhangra

Strausz Sándor

könyv- és zeneműkereskedésében
Csáktornya.

Karácsonyi és újévi ajándéknak

alkalmas: díszművek, ifjúsági iratok, képeskönyvek, albumok, egyszerű és díszesebb kivitelű imakönyvek, levélpapírok közönséges valamint díszes dobozokban, úgyszintén művészi kivitelű képes levelezőlapok nagy választékban kaphatók:

fischel fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében

Csáktornyan.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

nincs jobb a 871 3-10

— RETHY-féle —

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és há-
tározottan RETHY-félét kérjük mivel sok
haszontalan utánzata van,

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

póteika

egy régiónak bizonyított háziszer, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyítottnál, közvényenél, oszúnál és meghü-
seknel, bedorzsolásokban használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevasárláskor óvatossággal legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben
K—80, K 140 és K 2.— és úgyis minden
minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerész az „Arany oroszianhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.
Mindennapi széküldés.

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha
másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet
Halászlát, vadászati, torna, vívó és egyéb
felszerelésekben állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkek üzlete.
Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.
20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz
előzetes beküldése mellett eszközölhető.
607 44—52

**Muraszentháromán egy, üzlet-
nek igen alkalmas**

uj ház

3 szoba, konyha, kamara, élés-
kamara, pince stb. gazdasági
hozzátartozó épülettel

eladó. 889 2—3

Bővebbet:

Novák Mihálynál.

**STOCK-COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt. 856 5-52

Kapható minden jobb üzletben.

Csáktornyán a Festetics

901 1—1 **utca**

47. sz. ház és telek

eladó.

Bővebbet **Vreszk Ferencz**nél
Hunyady-utca.

Oglas. 893 1—2

*Daje se na znanje, da ima na
prodaji vu mesto tako zvano
„MEKA“ kraj Szentmária jedna*

krčma

*iz engedélom prepadajuč 3 me-
kote zemlje, okolo hiže 2 hiže, 1
kuhinja, kljēt, pivnica, štala, kotelj
i škrednja vekovečino bude se pro-
dalo ili za gotovi novac ili na
splaćanje poleg pogodbe, što bi
želim kuriti, nek se opita na:*

Markovics Gašpar vu Alsómihályovecz.

Igazán HONI gyártmányú

**kosár és fonott
bútorok,**

különösen utazó-, kettős fedelű
és egyéb kosár, továbbá gyé-
kény, vessző, spanyolnád és bam-
buszból készült gyönyörű kivitelű
butor, végül változatos dísz tárgy
jutányos áron kapható:

**Kosár és fonott-butor
telepen**

788 3-20

MURAVID.

Állomás:

Kotor-Hlsódomboru.

Kivánatra árjegyzék ingyen és
bérmentve.

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai
vesszőeladási hirdetemény.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium
6090/1906. számú szokványrendelete szerint
válogatott első osztályú sima és gyökeres

**Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra ne-
mesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a
legkiválóbb bor és esomege faj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők ke-
rülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

**Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Capolca, (a Balaton mellett.)**

859 7—26

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	11 25 —
Rozs	Hzž	16 50 —
Arpa	Ječmen	14 00 —
Zab	Zob	15 30 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	14 00 —
Fehér bab uj	Grah beli	15 00 —
Sárga bab	» žuti	14 00 —
Vegyes bab	» žmésan	13,00 —
Kendermag	Konopljeno seme	18,00 —
Lenmag	Len	20 00 —
Tökmag	Koščice	26 00 —
Bükköny	Grahorka	16 00 —

Szőlő-oltvány

és vesszőrői NAGY KÉPES ÁRJEYZÉKEMET ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert csak hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia, szőlőtelepe

BIHARDIÓSZEG.

846 12-26

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

872 5—26

= Vendéglősök részére! =
Tü nélkül játszó

Gramofonok

és

automatikus gramofonok

melyek csak 10 fillér bedobása után játszanak.

873 6—6

KAPHATÓK:

jutányos áron, részletfizetésre

GRANÉR TESTVÉREKNÉL

Csáktornyan.

Fischkandel Leó szücs

VARAŽDIN, VIDOVSZKI-TÉR 4.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Berlinben e szakmában töltött 15 esztendő után fenti helyen levő saját házámban önnállósítottam magam.

Készíték mindennemű szörme-boát, utazó- és városi bundát, lábzsákot, úgyszintén női kabátot mérték után. Bármily javítást, általában e szakba vágó minden munkát elvállalok és lelkiismeretesen és jutányosan végzem.

Elvállalok mindennemű szörmeárut szakszerű nyári megőrzésre, melyekért megfelelő anyagi felelősséget vállalok.

Legmagasabb áron veszek mindennemű vadat.

A legpontosabb kiszolgálást biztosítva, kérem minél számosabb megbízásait.

Teljes tisztelettel

887 3—6

Fischkandel Leó szücs.

Bővebb felvilágosítást ad szivességből Csáktornyan: Masz'nak József, Kossuth Lajos-utca 13.

A csáktornyai uradalom tulajdonát képező

szentilónai volt korsmaépület

melléképületekkel együtt *folyó évi december 16-án reggel 9 órakor az URAD. gazdasági irodában nyilvános árverésen három évre bérbe adatik.*

890 1—B

Az uradalmi tisztség.

Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy 1909. évi január 6-ával megnyitjuk **hetilbetét üzletágunk IX. csoportját**, amelynél:

hetenkint legalább **1 korona** (= egy részlet) fizetendő;

a befizetés **184 hétre** terjed;

a **184 hét** lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után **200 korona** fizetetik vissza;

a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely **5%-os** kamatozásnak felel meg;

ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli;

minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsönelőleg kérelmezhető adóslelvele;

100 korona kölcsönelőleg után hetenkint 14 fillér kamat (=7,28%) fizetendő;

a kölcsönnevelő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;

elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztéséget szenvedne;

beíratási díj s költségek nem számítatnak s vidéki befizetők részére postatakarék-pénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók sziveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyújthatnak.

890 2—5

AZ IGAZGATÓSÁG.

Sárcipők

a legjobb minőségben kaphatók.

T. CZ.

886 3-4

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy készítményeink Csáktornya és vidékén való egyedüli elárúsításával Kelemen Béla ottani divatáru kereskedőt bízunk meg.

**Kobrak czipőgyár
VÁCZ.**

Hivatkozással a fenti sorokra, tudatom, hogy a legjobb készítményeket minden kivitelben állandóan raktáron tartom.

Teljes tisztelettel

Kelemen Béla
férfi- és női divatáru üzlete

CSÁKTORNYA.

!Amerikai porcellán puder egyedüli elárúsítója!

TÓDOR R. utóda, CSÁKTORNYA.

Tisztelettel tudatom, hogy kereskedésem *fűszer-, csemege-, üveg- és porcellán áru* készletéből *TRIEST-be* való elköltözésem miatt,

hatósági engedéllyel, mélyen leszállított árak mellett

VÉGELADÁST

tartok. — Bátorkodom a n. é. vevőközönség figyelmét, különösen

üveg-, porcellán-,

háztartási-, valamint

majolika, díszmű- és

világítási-cikkeimre, felhívni.

Kérem a n. é. közönség pártfogását és vagyok

kiváló tisztelettel

TÓDOR R. utóda

Csáktornya.

902 1-1

Esetleg úgy az *üzletem*, mint a *ház* kedvező feltétel mellett **azonnal is eladó!**

Kelemen Béla, férfi- nőidivat- és játékarúháza Csáktornyan.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet tetemesen megnagyobbítva, raktáramat minden igényeknek megfelelően felszereltem. A közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre, erre alkalmas ajándéktárgyakból

fényes kiállítást

rendeztem, melynek bármikori megtekintésére tisztelettel meghívom.

897 1-4

Teljes tisztelettel KELEMEN BÉLA.

Férfi- és női BOX CIPŐK
8 K. 50 fill.-től feljebb kaphatók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek, meg nem felelő árú visszavétetik.

Sárcipők

legjobb minőségben kaphatók.

T. CZ. 886 3-4

Van szerencsénk a n. é. kö-
ségeit értesíteni, hogy készit-
veink Csáktornya és vidékén
egyedüli elárusításával
men Béla ottani divatáru
skedőt biztuk meg.

Kobrak czipőgyár VÁCZ.

Hivatkozással a fenti sorokra,
tom, hogy a legjobb készit-
veket minden kivitelben
adóan raktáron tartom.

Teljes tisztelettel

Kelemen Béla

férfi- és női divatáru üzlete

CSÁKTORNYA.

ikái porcellán puder egyedüli elárusítója!

TÓDOR R. utóda, CSÁKTORNYA.

Tisztelettel tudatom, hogy kereskedésem *fűszer-,
csemege-, üveg- és porcellán áru* készletéből **TRIEST**-be
való elköltözésem miatt,

*hatósági engedéllyel, mélyen
leszállított árak mellett*

VÉGELADÁST

tartok. — Bátorkodom a n. é. vevőközönség figyelmét,
különösen

üveg-, porcellán-,
háztartási-, valamint
majolika, díszmű- és
világítási-cikkeimre, felhívni.

Kérem a n. é. közönség pártfogását és vagyok

kiváló tisztelettel

TÓDOR R. utóda
Csáktornya.

902 1-1

Esetleg úgy az *üzletem*, mint a *ház* kedvező feltétel mellett
azonnal is eladó!

Kelemen Béla, férfi- nőidivat- és játékarúháza Csáktornyan.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni,
hogy üzletemet tetemesen megnagyobbitva, raktáramat |min-
den igényeknek megfelelően felszereltem. A közelgő karácsonyi
és ujévi ünnepekre, erre alkalmas ajándéktárgyakból

fényes kiállítást

rendeztem, melynek hármikori megtekintésére tisztelettel
meghívom.

Teljes tisztelettel KELEMEN BÉLA.

897 1-4

Férfi- és női BOX CIPŐK
8 K. 50 fill.-től feljebb kaphatók.

Vidéki megrendeléseket
pontosan teljesítek, meg
nem felelő áru vissza-
vétetik.